

Jeesus, uskomme perustaja ja täydelliseksi tekijä

” – katse suunnattuna Jeesukseen, uskomme perustajaan ja täydelliseksi tekijään. Edessään olleen ilon tähden hän häpeästä välittämättä kesti ristillä kärsimykset, ja nyt hän istuu Jumalan valtaistuimen oikealla puolella.” (Hepr. 12:2.)

Avaintekstit:

Hepr. 10:35–39;
Room. 1:17;
Hepr. 11;
Joos. 2:9–11;
Hepr. 12:1–3.

Luvut 11 ja 12 ovat varmaankin Heprealaiskirjeen rakastetuimmat luvut. Ne kuvailevat kristillistä elämää kilpajuoksuna, johon me kaikki osallistumme ja jossa kaikki, jotka pysyvät uskollisina, saavat palkinnon. Luvut kuvaavat myös lunastusdraaman kilpailuna, jossa menneen ajan uskonsankarit kaikista kärsimyksistä huolimatta kestivät, joskaan he eivät ole vielä saaneet palkintoa.

Tämä johtuu siitä, että kertomus jatkuu meissä, kyse ei ollut vain heistä. Meillä on osamme kilpailun päätösnäytöksessä. Draama huipentuu siihen, että me lähdemme juoksemaan kilpailun viimeistä osuutta, ja Jeesus istuu maaliviivan luona Jumalan oikealla puolella. Jeesus on innoituksemme ja ylin esimerkkimme siitä, miten kilpailu tulee juosta. Hän on ylivoimaisesti paras todistaja siitä, että palkinto on totta. Hän on ollut edelläjuoksija, joka avaa meille tien (Hepr. 6:19, 20; 10:19–23).

Heprealaiskirjeen 11. luku selittää, että usko on luottamusta Jumalan lupauksiin silloinkin, kun emme vielä näe niiden täyttymystä. Tässä tutkistelussa paneudumme siihen, mitä usko on ja miten sen voi saada itselleen menneen ajan esimerkkien ja varsinkin Jeesuksen esimerkin perusteella – hänen, joka on meidän uskomme perustaja ja täydelliseksi tekijä (Hepr. 12:2).

Tämä tutkistelu on sapatiksi 12.3.2022

VANHURSKAS ON ELÄVÄ USKOSTA

Lue Hepr. 10:35-39. Mitä Jumala sanoo tässä meille?

Kestävyys on Jumalan lopunajan kansan ominaisuus, jota ilman he eivät pääse osallistumaan lupausten täyttymyksestä (Ilm. 13:10; 14:12). Voidakseen kestää uskovien on pysyttävä tunnustuksessa (Hepr. 10:23; 4:14). Erämaasukupolvi ei nähnyt lupausten täyttymystä, koska heiltä puuttui uskoa (Hepr. 3:19). Heprealaiskirje kuvaa myös uskovien olevan lupausten täyttymyksen kynnyksellä (Hepr. 9:28; 10:25, 36-39). Heidän on harjoitettava uskoa, jos he haluavat päästä lupausten täyttymyksestä osallisiksi (Hepr. 10:39).

Paavali aloittaa esitelmänsä uskosta lainaamalla Hab. 2:2-4. Habakuk on kysynyt Jumalalta, miksi tämä sieti petollista kansaa, joka sortii vanhurskaita (Hab. 1:12-17). Profeetta ja hänen kansansa kärsivät; siispä he halusivat Jumalan toimivan. Jumala vastasi, että oli olemassa määräaika, jolloin hänen lupauksensa täytyisi, ja heidän tuli odottaa (Hab. 2:2-4). Habakuk ja hänen kansansa elivät, kuten mekin, lupauksen saamisen ja sen toteutumisen välistä aikaa. Jumalan sanoma jatkui Heprealaiskirjeessä: ”- - vain vähän aikaa, niin tulee se, jonka määrä on määrä tulla, eikä hän viivyttelä.” (Hepr. 10:37; ks. myös Hab. 2:3.)

Viesti viittaa Jeesukseen. Hän on vanhurskas uskon ruumiillistuma, joka miellyttää Jumalaa ja tarjoaa elämän (Hepr. 10:5-10).

Miksi hän viivyttelisi? Ei hän viivytteläkään. Hän on tullut ja kuollut puolestamme (Hepr. 9:15-26), ja hän tulee varmasti takaisin, kun sen aika on (Hepr. 9:27, 28; 10:25).

Jumalan sanoma jatkui: ”Kun vanhurskas palvelijani uskoo, hän saa elää - -.” (Hepr. 10:38.) Paavali sanoo saman Room. 1:17 ja Gal. 3:11. Varsinkin Room. 1:16, 17 on valaiseva kohta, koska siinä selitetään, että ”Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon”. Paavali tarkoittaa, että ensin tulee Jumalan uskollisuus lupauksiaan kohtaan, sitten hänen uskollisuutensa tuottaa meissä uskoa ja uskollisuutta.

Jumala pysyy uskollisena lupauksilleen (2. Tim. 2:13) ja vastauksena hänen uskollisuuteensa vanhurskaat pysyvät myös uskollisina.

Miksi on tärkeää tajuta, että uskomme on seurausta Jumalan uskollisuudesta? Miten voimme oppia luottamaan enemmän hänen uskollisuuteensa?

USKO SAI ABRAHA- MIN ...

””Usko on sen todellisuutta, mitä toivotaan, ja sen näkemistä, mitä ei nähdä.” (Hepr. 11:1.) Heparalaiskirjeen 11. luvussa luetellaan Israelin historiasta joukko ihmisiä, jotka esimerkiksi osoittavat, mitä usko on ja miten se näkyi heidän teoissaan.

Lue Hepr. 11:1-19. Miten uskonsankarit osoittivat uskonsa? Miten heidän toimintansa liittyi toivoon siitä, mitä ei vielä voinut nähdä?

Luvun ehkä tärkein henkilö on Abraham. Hänen viimeinen uskon tekonsa opettaa selkeästi, millaista todellinen usko on.

Jumalan ohje Abrahamille siitä, että tämän tulisi uhrata lisak, vaikutti Jumalan tahtoon nähden ristiriitaiselta (Hepr. 11:17, 18). lisak ei ollut Abrahamin ainoa poika. Ismael oli Abrahamin esikoinen, mutta Jumala oli sanonut Abrahamille, että tämä voisi suostua Saaran pyyntöön lähettää Ismael ja tämän äiti pois, sillä Jumala pitäisi heistä huolta ja myös siksi, että vain lisakin jälkeläisiä kutsuttaisiin Abrahamin jälkeläisiksi (1. Moos. 21:12, 13). 1. Moos. 22. luvussa Jumala kuitenkin pyytää Abrahamia uhraamaan lisakin polttourina. Jumalan ohjeet vaikuttavat täysin ristiriitaisilta edellisissä luvuissa (12-21) annettuihin lupauksiin nähden.

Abraham ratkaisi pulman päätymällä siihen johtopäätökseen, että Jumala voisi vaikka herättää lisakin kuolleista Abrahamin uhrattua tämän. Tämä on hämmästyttävä johtopäätös, sillä ketään ei ollut vielä tuohon mennessä herätetty kuolleista. Vaikuttaa siltä, että Abrahamin aiemmat kokemukset Jumalan kanssa saivat hänet päättämään tähän johtopäätökseen. Hepr. 11:12 sanotaan, että Jumalan voimasta lisak sai alkunsa mieskuntansa jo menettäneestä miehestä. Paavalikin totesi, että vaikka Abraham tiesi ”elinvoimansa sammuneen ja Saaran kohdun kuihtuneen”, hän silti ”toivoi, vaikka toivoa ei ollut, ja niin hän uskoi tulevansa monien kansojen kantaisäksi”, sillä hän uskoi, että Jumala ”tekee kuolleet eläviksi ja kutsuu olemattomat olemaan” (Room. 4:17-20). Abrahamin täytyi siis ajatella, että jos Jumala oli antanut lisakille elämän kuolettuneesta, hän voisi tehdä saman ihmeen uudestaan. Jumalan menneestä johdatuksesta Abraham näki, mihin Jumala kykenisi myös tulevaisuudessa.

Miksi Jumalan johdatuksen ajattelemisella on niin tärkeä osa siinä, miten onnistumme säilyttämään uskomme?

**MOOSES:
NÄKI
USKOSSA
NÄKYMÄT-
TÖMÄN**

Lue Hepr. 11:20-28. Mitä nämä uskonmiehet tekivät? Miten teot liittyvät toivoon ja asioihin, joita ei voi nähdä?

Mooses on toinen tämän uskonluvun suurista esimerkeistä. Hänen elämänsä käydään lyhyesti läpi. Tekstissä mainitaan kaksi tekoa, joissa uhmattiin kuningasta: Mooseksen vanhemmat piilottivat hänet, kun hän oli syntynyt, sillä he eivät "pelänneet kuninkaan määräystä" (Hepr. 11:23), ja Mooses lähti Egyptistä "kuninkaan vihaa pelkäämättä" (Hepr. 11:27). Mooseksen merkittävin teko oli se, että hän "kieltäytyi esiintymästä faraon tyttären poikana" (Hepr. 11:24). Mooseksesta piti tulla seuraava farao sillä perusteella, että faraon tytär oli ottanut hänet pojakseen, mutta hän luopui mahdollisuudesta tulla tuon ajan mahtavimman kansan hallitsijaksi. Sen sijaan hänestä tuli juuri orjuudesta vapautettujen pakolaisen johtaja.

Vertaa Hepr. 11:24-27 ja Hepr. 10:32-35. Millä tavoin Heparalaiskirjeen alkuperäisten lukijoiden tilanne ja Mooseksen kokemus muistuttivat toisiaan?

Moosesin suuruus piili siinä, että hän kykeni näkemään Egyptin kuninkaan lupauksen ohi ja katsomaan kohti näkymätöntä, kohti Jumalan lupauksia. Heparalaiskirjeen mukaan asian ydin on siinä, että hänen katseensa oli kiinnitetty tulevaan palkintoon, ei Egyptin aarteisiin. Tuo palkinto on sama palkinto, joka mainitaan Hepr. 10:35 ja jonka Jumala on luvannut kaikille häneen uskoville.

Paavalin sanojen Mooseksen päätöksestä on täytynyt kaiku vahvasti Heparalaiskirjeen lukijoiden sydämissä. He olivat kestäneet paheksuntaa ja parjausta siksi, että uskoivat Kristukseen. Heitä oli koeteltu ja he olivat menettäneet omaisuutensa (Hepr. 10:32-34). Jotkut olivat joutuneet vankilaan (Hepr. 13:3). Samoin Mooses valitsi tulla kaltoin kohdelluksi yhdessä Jumalan kansan kanssa. Hän vaihtoi Egyptin rikkaudet Kristuksen häväistykseen, koska uskoi, että Kristuksen antama palkinto oli suurempi kuin mitä Egypti pystyisi koskaan tarjoamaan.

Millaisia koettelemuksia olet joutunut kohtaamaan?

USKON TÄHDEN RAHAB JA MUUT...

Lue Hepr. 11:31 ja Joos. 2:9-11. Miksi portto Rahab on otettu mukaan pyhien sankareiden listalle?

Emme odottaisi Rahabin löytyvän Heparalaiskirjeen 11. luvusta. Hän on listan kymmenes henkilö, toinen kahdesta naisesta, jotka mainitaan nimeltä. Ensin on mainittu Israelin esisät ja patriarkat, joita pidettiin vanhurskaina. Rahab puolestaan on paitsi nainen myös pakanaprostituoitu.

Hämmästyttävintä on, että Rahab on luvun keskus. Koko luvun tematiikka huipentuu häneen. Lista on laadittu ainutlaatuisella tavalla. Jokainen uusi ajatuskokonaisuus alkaa viittaamalla uskoon. Peruskaava on tämän kaltainen: "uskon tähden se-ja-se teki sitä-ja-sitä" tai "uskon voimalla tapahtui sellaista-ja-sellaista sille-ja-sille". Tämä kaava saa lukijan odottamaan huipentumaa, jossa sanottaisiin: "Uskon tähden Joosua johti kansan luvattuun maahan."

Mutta ei. Joosua sivuutetaan kokonaan, ja hänen sijaansa mainitaan prostituoitu. Rahabin jälkeen tähän asti toistunut kaava loppuu yllättäen sanoihin: "Mitäpä tähän enää lisäisin?" (Hepr. 11:32.) Sitten Paavali listaa pintapuolisesti muutamia nimiä ja tapahtumia, joita ei tarkemmin selitetä.

Rahabin uskonteko oli se, että hän kuuli, uskoi ja totteli, vaikkei ollutkaan nähnyt Egyptin vitsauksia, Punaisenmeren vapautusta, vettä kalliosta tai taivaan mannaa. Kuitenkin hän uskoi. Hän oli hyvä esimerkki Heparalaiskirjeen lukijoille, jotka eivät olleet kuulleet Jeesuksen saarnaavan tai nähneet hänen ihmeitään. Hän on hyvä esimerkki meillekin, jotka emme ole nähneet mitään näistä asioista.

"Rahab oli portto, joka asui Jerikon muurilla. Hän piilotti kaksi israelilaisvakoojaa, jotka oli lähetetty tutkimaan kaupungin puolustusta. Sen tähden, että Rahab oli ystävällinen ja uskoi Jumalaan, vakoojat lupasivat säästää hänet ja hänen perheensä, kun Jerikoon hyökättäisiin." (White: *Daughters of God*, s. 35.)

Paavali jatkaa listaamalla vaikeuksia, joita monet kohtasivat (Hepr. 11:35-38). Ilmaus he "olivat torjuneet heille tarjotun vapautuksen" (Hepr. 11:35) tarkoittaa, että heillä oli mahdollisuus paeta, mutta he valitsivat toisin, koska heidän katseensa oli kiinnitetty Jumalan palkintoon.

Vaikka emme ole nähneet yhtä ainoaa noista tapahtumista, miksi meillä on monia hyviä syitä uskoa niihin?

JEESUS, USKOMME PERUSTAJA JA TÄY- DELLISEKSI TEKIJÄ

Lue Hepr. 12:1-3. Mitä meitä pyydetään tekemään?

Uskon esikuvien esittely päättyy Jeesukseen Heprealaiskirjeen 12. luvussa. Paavali aloitti uskon kuvaukset Jeesuksesta, joka on "se, jonka on määrä tulla", ja joka ei "viivyttelö" (Hepr. 10:37). Samoin Paavali päättää uskon kuvaukset Jeesukseen, joka on uskomme perustaja ja täydelliseksi tekijä (Hepr. 12:2). Jeesus mahdollistaa uskon. Hän on esimerkki, joka täydellisesti ilmensi, mistä uskonelämässä on kyse.

Jeesus on uskomme perustaja ainakin kolmessa mielessä.

Ensinnäkin hän on ainoa, joka on juossut kilpailun loppuun asti. Muut, joista edellisessä luvussa puhuttiin, eivät ole vielä saavuttaneet maalia (Hepr. 11:39, 40). Jeesus sitä vastoin on astunut Jumalan lepoon taivaassa ja istunut Jumalan oikealle puolelle. Me, yhdessä näiden muiden kanssa, saamme tulevaisuudessa hallita Jeesuksen kanssa taivaassa (Ilm. 20:4).

Toiseksi Jeesuksen täydellinen elämä mahdollisti sen, että muut ylipäätään voivat osallistua kilpailuun (Hepr. 10:5-14). Jos Jeesus ei olisi tullut, muiden kilpailu olisi turhaa.

Kolmanneksi Jeesus on syy, jonka takia meillä on uskoa. Hän on yhtä Jumalan kanssa ja hänessä ilmenee Jumalan uskollisuus meitä kohtaan. Jumala ei ole koskaan antanut periksi pyrkimyksissään pelastaa meidät, ja siksi saavutamme loppussa palkinnon, jos emme luovuta. Jeesus juoksi kärsivällisesti ja pysyi uskollisena, silloinkin kun me olimme uskottomia (2. Tim. 2:13). Meidän uskomme on vain vastausta hänen uskollisuuteensa.

Jeesus on uskomme täydelliseksi tekijä, koska hän on täydellinen esimerkki siitä, kuinka uskon kilpajuoksu juostaan. Miten hän juoksi? Hän luopui kaikesta meidän hyväksemme (Fil. 2:5-8). Hän ei koskaan tehnyt syntiä. Hän piti katseensa tiukasti kiinnitettynä palkintoon, edessä odottavaan iloon siitä, että näkisi ihmiskunnan lunastettuna hänen armostaan. Niinpä hän kesti sen, että tuli väärin ymmärretyksi ja kohdelluksi; hän otti ristin häpeän ylleen (Hepr. 12:2, 3).

Nyt on meidän vuoromme juosta. Vaikka emme koskaan voikaan omassa voimassamme saavuttaa sitä, minkä Jeesus saavutti, meillä on kuitenkin hänen täydellinen esimerkkinsä edessämme. Uskomalla häneen ja pitämällä katseemme hänessä (kuten muut ennen meitä), jatkamme eteenpäin uskossa luottaen hänen lupauksiinsa suuresta palkinnosta.

KERTAUS

Lisäaineisto: ”Uskon kautta sinusta tuli Kristuksen oma, ja uskon kautta tulet kasvamaan hänessä antamalla ja saamalla. Sinun on annettava kaikki – sydämesi, tahtosi ja palvelutyösi. Anna itsesi hänelle totellaksesi häntä kaikessa, mitä hän sinulta pyytää. Sinun on myös otettava kaikki. Ota Kristus, kaikkien siunauksien täyttymys, elämään sydämestäsi. Ota hänet voimaksesi, vanhurskaudeksesi ja ikuiseksi auttajaksesi. Hän antaa sinulle voimaa totella.” (TKL 68.)

”Jumala ei olela meidän uskovan ilman riittävää näyttöä uskomme perustaksi. Hänen olemassaolostaan, luonteestaan ja hänen sanansa totuudenmukaisuudesta on todisteita, jotka vetoavat meidän järkeemme, ja niitä on runsaasti. Jumala ei kuitenkaan ole koskaan poistanut epäilyn mahdollisuutta. Uskomme täytyy perustua näytölle, ei toteennäytämislle. Jos joku haluaa epäillä, hänellä on siihen tilaisuus. Toisaalta ihminen, joka todella haluaa päästä selville totuudesta, löytää todisteita, joille perustaa uskonsa.

Rajallisen ihmisen on mahdotonta täysin ymmärtää iankaikkisen Jumalan tekojen luonnetta. Pyhä olento tulee aina jäämään mysteeriksi sellaisellekin, joka on huippuälykäs ja korkealle koulutettu. ’Tavoitatko sinä Jumalan syvyydet? Ymmärrätkö ääriään myöten Kaikkivaltiaan suuruuden? Se on taivasta korkeampi – miten sen tavoitat? Se on tuonela syvempi – mitä siitä tiedät?’ (Job 11:7, 8.)” (TKL 105.)

Keskustelunaiheita:

1. Eräs varhaiskristillinen oppinut kirjoitti: *Credo ut intelligam*. Se on latinaa ja tarkoittaa: ”Uskon voidakseni ymmärtää.” Hepr. 11:3 sanoo: ”Uskon avulla me ymmärrämme – -.” Mikä on uskon ja ymmärtämisen suhde? Miksi usko tulee usein ennen ymmärtämistä, ja meidän on joskus ensin uskossa kurottauduttava niitä totuuksia kohti, joita emme ainakaan heti ymmärrä ja joihin saamme lisää ymmärrystä jälkepäin?

2. Kreikan kielen sana *pistis* tarkoittaa sekä uskoa että uskollisuutta. Miksi on tärkeää pitää molemmat merkitykset mielessä yrittäessämme ymmärtää, mitä uskon kautta eläminen tarkoittaa? Miten Heprealaiskirjeen 11. luvussa mainitut ihmiset osoittivat uskonsa todellisuuden uskollisuudellaan? Miten me voimme tehdä samoin?

3. Ymmärrämme, että usko on Jumalan lahja (Room. 12:3), mutta onko meillä itsellämme minkäänlaista osaa sen vastaanottamisessa ja ylläpitämisessä?